

**ACORD 18/2013, de 20 de febrer, del Ple
del Consell de l'Audiovisual de Catalunya**

**Recordatori al prestador de serveis de televisió Televisió de Catalunya, SA, en
relació amb la queixa presentada sobre el programa *Els matins* emès el 20 de
desembre de 2012**

Fets

1. Amb data 20 de desembre de 2012 va tenir entrada al Consell de l'Audiovisual de Catalunya un escrit (queixa núm. 111/2012) d'una persona teleespectadora en relació amb un espai sobre els joves que es dediquen a la prostitució per pagar-se els estudis inclòs dins l'edició del 20 de desembre del programa *Els matins* de TV3, emès pel prestador de serveis de televisió Televisió de Catalunya, SA.

L'escrit de queixa manifesta que el programa "[...] transmet l'opinió que la prostitució és un ofici com un altre que, fins i tot, pot servir per poder pagar-te els estudis [...]" i que una de les col·laboradores del programa ha fet preguntes que "[...] donen per bones les idees sexistes que s'han construït al voltant que la prostitució existeix perquè hi ha dones que no donen satisfacció als seus marits [...]".

2. D'altra banda, amb data 8 de gener de 2013 va tenir entrada en aquest Consell un escrit (queixa núm. 2/2013) de l'Institut Català de les Dones (ICD) en relació amb el mateix espai. En l'escrit de l'ICD tramès al Consell es manifesta que han rebut diverses queixes en relació amb el fet que el programa "[...] banalitza l'exercici de la prostitució i el presenta com una sortida professional, sense explicar de manera prou contundent el risc que comporta la seva pràctica [...]".

L'Àrea de Continguts del Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha elaborat l'Informe 2/2013, de 24 de gener, l'objecte del qual és donar resposta a les queixes presentades i, alhora, analitzar l'espai sobre els joves que ofereixen serveis sexuals per pagar-se els estudis, emès dins del programa *Els matins*, per tal de determinar el tractament que s'hi fa de la prostitució.

3. *Els matins* és un magazín que inclou entrevistes, debats, tertúlies, seccions d'informació i de serveis. També hi ha espais setmanals dedicats a l'alimentació, la moda o el medi ambient. El programa s'emet cada matí, de dilluns a divendres, i té una durada aproximada de 5 hores i 15 minuts, de les 8.00 a les 13.15 h. *Els matins* s'articula en dues parts: un primer tram dedicat a la informació d'actualitat conduït per una presentadora i una segona meitat, amb continguts més vinculats a l'entreteniment, així com a temes socials i de denúncia, que s'emet a partir de les 10.30 hores i està conduïda per una altra presentadora. Dins d'aquest magazín, el context en què s'emet l'espai objecte de la queixa és la segona part del programa.

L'espai objecte de la queixa té com a títol "Joves que es prostitueixen per pagar-se els estudis", comença a les 10.56 hores i dura, aproximadament, 20 minuts. Està conduït per una presentadora i també hi intervenen persones col·laboradores del programa. Per tal d'il·lustrar el tema tractat, a l'inici de l'espai objecte d'anàlisi hi apareixen imatges de diversos webs, en què es mostren anuncis de contactes d'una parella de joves universitaris que ofereixen serveis sexuals, on també s'identifiquen altres pàgines web.

El reportatge en què s'entrevista la parella d'estudiants que es dediquen a la prostitució s'acompanya d'imatges de la seva pàgina web i també s'esmenta un altre web a través del qual es promocionen.

Durant l'entrevista a la convidada al plató, hi apareixen diverses imatges del seu web, a través del qual ofereix serveis sexuals. Tot i que no es mostra l'adreça web, sí que se n'esmenta el nom amb què se la coneix professionalment. La persona convidada per parlar del tema exerceix la prostitució i, alhora, és presidenta de l'associació Asociación de Profesionales del Sexo (Aprosex) i a la qual, a banda del tema inicial de la secció, se li formulen diverses qüestions sobre la seva experiència en el món de la prostitució.

En el transcurs de l'espai també s'emet un reportatge en què una periodista col·laboradora entrevista, fora de plató i mitjançant sistemes d'ocultació de la identitat, una parella de joves estudiants de Ciències Econòmiques que es dediquen a la prostitució i es publiciten per internet.

Consideracions jurídiques

1. Televisió de Catalunya, SA, és un prestador públic que, en els termes que estableix l'apartat 1 de l'article 26 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (LCA), té com a missió principal "[...] oferir a tots els ciutadans de Catalunya [...] un conjunt de continguts audiovisuals [...] orientats a la satisfacció de llurs necessitats democràtiques, socials, educatives i culturals, garantint de manera particular l'accés a una informació veraç, objectiva i equilibrada, a les més àmplies i diverses expressions socials i culturals i a una oferta d'entreteniment de qualitat. A aquest efecte, s'han d'emprar tots els llenguatges, els formats i els gèneres propis de la comunicació audiovisual que resultin més adequats en cada cas".

Aquesta missió principal es concreta –apartat 3 de l'article 26 de la LCA– en un seguit de missions específiques de servei públic, entre les quals hi figura –lletra b de l'apartat 3 de l'article 26 de la LCA– la relativa a la necessitat de transmetre "[...] una informació veraç, objectiva i equilibrada, respectuosa amb el pluralisme polític, social i cultural, i també amb l'equilibri territorial".

L'article 8 de la LCA estableix com a principi i valor essencial en l'exercici de l'activitat vinculada a la comunicació audiovisual "la protecció dels drets fonamentals". En el mateix sentit, l'article 80 de la LCA, regulador dels principis bàsics de la regulació dels continguts audiovisuals, determina que "en el marc de l'exercici legítim dels drets fonamentals de llibertat d'expressió i d'informació, la realització d'activitats de comunicació audiovisual se sotmet als límits següents: a) Respectar la dignitat, com a tret essencial de la personalitat humana. [...] d) Respectar els drets de les persones reconeguts per la Constitució espanyola, d'una manera particular els drets fonamentals a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge. [...]".

2. De l'informe elaborat per l'Àrea de Continguts del Consell, pel que fa a les queixes presentades relatives al fet que "es transmet l'opinió que la prostitució és un ofici com un altre que, fins i tot, pot servir per pagar-te els estudis" i que el programa "banalitza l'exercici de la prostitució i el presenta com una sortida professional, sense explicar de manera prou contundent el risc que comporta la seva pràctica", es constata que la convidada al plató, que, segons diu, exerceix la prostitució i és presidenta d'Aprosex, presenta la prostitució en tot moment com una professió normalitzada i en minimitza els possibles aspectes negatius. Així mateix, tant la convidada al plató com els joves entrevistats que es dediquen a la prostitució per pagar-se els estudis defensen, literalment, que és una font d'ingressos més

ben remunerada que d'altres activitats i que permet disposar de més temps lliure per formar-se.

Quant al posicionament editorial del programa, en l'informe de l'Àrea de Continguts es manifesta que en "[...] diverses ocasions tant la conductora de l'espai [...]", així com les persones col·laboradores, interpel·len la convidada al plató "[...] en relació amb alguns dels aspectes negatius vinculats a l'exercici de la prostitució que la diferencien d'altres professions. No obstant això, quan les respostes de l'entrevistada obvien o minimitzen els possibles riscos apuntats, cap dels membres del programa no qüestiona aquesta visió. En l'Informe també s'apunta que "[...] el programa oculta la identitat real de la parella de joves estudiants que exerceixen la prostitució, la qual cosa posa de manifest un tractament de la prostitució diferent al d'altres possibles activitats econòmiques [...]".

Pel que fa a la queixa presentada amb referència al fet que la col·laboradora [...] fa preguntes que "donen per bones idees sexistes que s'han construït al voltant que la prostitució existeix perquè hi ha dones que no donen satisfacció als seus marits", l'Informe constata que les afirmacions de la convidada [...] i algunes de les preguntes realitzades per la col·laboradora [...] mostren una imatge de la dona associada a un rol de subordinació de la relació de parella i la col·laboradora [...] mostra una actitud complaent (amb asseveracions, riures i el contingut de les seves intervencions) respecte a la imatge normalitzada de la prostitució presentada per la convidada [...].

En relació amb la visió de la prostitució transmesa per l'espai objecte d'anàlisi, l'Informe de l'Àrea de Continguts mostra que "[...] tot i que l'espai objecte d'anàlisi s'emet durant la segona part del programa, que té continguts més vinculats a l'entreteniment, també s'aporten elements informatius, que no ofereixen una visió contrastada del món de la prostitució; es transmet una visió única de la prostitució i les tres persones entrevistades exerceixen l'anomenada prostitució *de luxe*; no s'al·ludeix a l'existència d'altres tipus de prostitució, com la forçada i controlada per màfies o la de carrer, ni els diversos problemes amb els quals s'associa. Únicament es fa una al·lusió, en to despectiu, a la prostitució de carretera i no hi ha cap referència al debat que envolta la prostitució i que enfronta dues postures: la que està a favor que es normalitzi –que és l'única presentada– i la que en defensa l'abolició. [...]".

Per tot el que s'ha exposat, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta el següent

ACORD

1. Recordar a Televisió de Catalunya, SA, que cal extremar les mesures per tal d'evitar tractaments informatius parcials i/o esbiaixats que puguin donar una visió única del tema objecte de debat, afavorint la reproducció d'estereotips discriminatoris i que afectin la dignitat de les persones, així com l'existència de generalitzacions i associacions que contribueixin a identificar un col·lectiu concret únicament d'acord amb una visió única no contrastada. I, més concretament, que quan es tractin temes que formen part del debat social, com el de la prostitució, que poden afectar aspectes relatius a la dignitat humana, cal que es tractin amb el rigor que mereixen i evitant-ne la banalització.

2. Notificar aquest Acord al prestador de serveis de televisió Televisió de Catalunya, SA.

3. Comunicar aquest Acord a la persona que ha presentat la queixa i a l'Institut Català de les Dones.

Barcelona, 20 de febrer de 2013

Roger Loppacher i Crehuet
President

Daniel Sirera i Bellés
Conseller secretari